ISSN 1896-544X

MUZEUM CZĘSTOCHOWSKIE

Częstochowskie Koło Entomologiczne

BIULETYN CZĘSTOCHOWSKIEGO KOŁA ENTOMOLOGICZNEGO

Częstochowa Nr 8 11/2009

TREŚĆ – CONTENTS

str.

STATUT CZĘSTOCHOWSKIEGO KOŁA ENTOMOLOGICZNEGO 3

BIEŃKOWSKI JAN:
Uzupełnienie do aktualnego występowania Argynnis laodice (Pallas, 1771) w północno-wschodniej Polsce. Nowe stanowisko Argynnis laodice w Polsce
Supplement to the updated occurrence of Argynnis laodice (Pallas, 1771) in north-east of Poland. New location of Argynnis laodice in Poland ……..…….. 5

GNIADKOWSKI JERZY:
Ważki (Odonata) w okolicach Częstochowy. Część III
Dragonfly (Odonata) in the nearby of Częstochowa. Part III ……...…… 7

KLASIŃSKI ADAM:
Sówkowate (Lepidoptera, Noctuidae) Częstochowy i okolic. Część IV
The Noctuid moths (Lepidoptera, Noctuidae) of Częstochowa and in the neighbourhoods. Part IV 9

BIEŃKOWSKI JAN:
Występowanie motyli dziennych nad rzeką Czarną Hańczą w Polsce
Existence of day butterflies at the Czarna Hańcza river in Poland …….. 10

KLASIŃSKI ADAM:
Relacje z wypraw i wycieczek entomologicznych członków Koła 12

BIEŃKOWSKI JAN:
Przyczynek do występowania Cupido argiades (Pallas, 1771)
Contribution to existence of Cupido argiades (Pallas, 1771) ……..…… 14

Zdjęcia z wypraw entomologicznych 15

Na łamach biuletynu mogą znaleźć się wszelkie istotne informacje, dotyczące fauny terenu Częstochowskiego oraz całej Polski

STATUT
CZĘSTOCHOWSKIEGO KOŁA ENTOMOLOGICZNEGO

Rozdział I

Postanowienia ogólne

1. **Częstochowskie Koło Entomologiczne, zwane dalej Kołem, zrzesza przyrodników, zajmujących się owadami.**
2. **Koło nie posiada osobowości prawnej, nie prowadzi działalności gospodarczej, nie posiada majątku i zasobów finansowych.**
3. **Siedzibą Koła jest Muzeum Częstochowskie, które obejmuje patronat naukowy nad Kołem.**
4. **Zebrania członków Koła odbywają się w Muzeum Częstochowskim, do czterech razy w roku.**
5. **Organem informacyjnym Koła jest Biuletyn Częstochowskiego Koła Entomologicznego.**
6. **Terenem działalności Koła jest Ziemia Częstochowska i obszar Rzeczypospolitej Polskiej.**

Rozdział II

Cele działalności

1. **Pogłębianie wiedzy entomologicznej.**
2. **Badanie i dokumentowanie zasobów przyrodniczych regionu i kraju.**
3. **Edukacja społeczeństwa, a w szczególności młodego pokolenia w zakresie wiedzy o owadach.**
4. **Opracowywanie i publikowanie wyników badań.**
5. **Propagowanie wykorzystania metod naukowych w entomologii.**
6. **Ochrona środowiska naturalnego.**

Rozdział III

Środki działania

1. **Prowadzenie badań terenowych.**
2. **Prace nad zebranym materiałem biologicznym.**
3. **Gromadzenie zbiorów naukowych.**
4. **Gromadzenie literatury entomologicznej.**
5. **Organizowanie wycieczek i ekspedycji.**
6. **Organizowanie wystaw i prelekcji.**
7. **Udział w projektach badawczych własnych, oraz organizowanych przez inne organizacje i instytucje.**

8. Wymiana materiału badawczego i informacji z innymi entomologami.
9. Publikowanie wyników badań w czasopismach naukowych.
10. Publikowanie artykułów edukacyjnych o owadach.

Rozdział IV

Obowiązki członków

1. Udział w zebraniach Koła.
2. Udział w pracach i projektach Koła.
3. Godne reprezentowanie Koła i środowiska przyrodników na zewnątrz.
4. Wzajemna pomoc, zwłaszcza dla kandydatów i młodych członków Koła.

Rozdział V

Prawa członków

1. Członkowie wybierają władze Koła.
2. Zgłaszają wnioski formalne.
3. Zgłaszają kandydatów na członków Zarządu.
4. Posiadają prawo do informacji o wszystkich postanowieniach Zarządu i Walnego Zebrania.
5. Są powiadamiani o terminach zebrań do 14 dni wcześniej oraz o Walnym Zebraniu do 30 dni wcześniej.
6. Otrzymują egzemplarze Biuletynu Częstochowskiego Koła.

Rozdział VI

Władze Koła

1. Najwyższą władzą Koła jest Walne Zebranie.
2. Walne Zebranie powołuje i odwołuje Zarząd Koła.
3. Ma prawo wydalenia z Koła lub udzielenia nagany dla członka, który rażąco złamał prawa Koła.
4. Decyduje o zmianie Statutu i rozwiązaniu Koła.
5. Do obowiązków Zarządu należy ustalanie terminów zebrań i informowanie o nich.
6. Zarząd reprezentuje Koło na zewnątrz.
7. Przyjmuje nowych członków z grona kandydatów.
8. Koordynuje prace zespołów badawczych.
9. Kadencja Zarządu trwa 3 lata.
10. Zarząd wybierany jest większością głosów członków obecnych na Walnym Zebraniu.
11. Głosowanie jest tajne lub jawne, za zgodą większości obecnych na Walnym Zebraniu.
12. O wyborze decyduje większość głosów.

13. Zarząd ustępujący sporządza pisemne podsumowanie działalności w formie protokołu.
14. W skład Zarządu wchodzą: przewodniczący, zastępca przewodniczącego pełniący jednocześnie funkcję sekretarza, kronikarz, archiwista, redaktor naczelny Biuletynu.

Rozdział VII

Członkowie

1. Członkiem Koła może być osoba pełnoletnia, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej lub cudzoziemiec.
2. Kandydat nieletni na członka Koła musi posiadać pisemne pozwolenie od rodziców lub opiekunów prawnych.
3. Okres kandydowania trwa jeden rok.

Uzupełnienie do aktualnego występowania Argynnis laodice (Pallas, 1771) w północno-wschodniej Polsce. Nowe stanowisko Argynnis laodice w Polsce

Supplement to the updated occurrence of Argynnis laodice (Pallas, 1771) in north-east of Poland. New location of Argynnis laodice in Poland

Bieńkowski Jan, ul. Wręczycka 91, PL, 42-200 Częstochowa.

ABSTRACT: In the paper presented results of investigations over Argynnis laodice in years 1986-1990 and 2006-2008. The terrains included the north-east of Poland over Czarna Hańcza river. To discover a new location of Argynnis laodice near Żytno [DB 04] in Poland.

KEY WORDS: Nymphalidae, Argynnis laodice, north-east Poland, new location Żytno [DB 04].

Badania nad występowaniem Argynnis laodice (Dostojka laodyce) prowadzono od wielu lat na terenie północno- wschodniej Polski, wzdłuż brzegu rzeki Czarnej Hańczy, od jeziora Wigry do miejscowości Rygol. W latach 1986-1990 stwierdzono występowanie tego gatunku na kilku stanowiskach: pomiędzy miejscowościami Wysoki Most i Tartaczysko [FE 48], na Adamowych Łączkach koło Frącek [FE 58], oraz między Dworczyskiem i Jałowym Rogiem [FE 57] (rys. 1).

Występowanie Argynnis laodice na wyżej wymienionych stanowiskach potwierdziły badania w latach 2006-2008, ale liczebność gatunku w stosunku do badań sprzed dwudziestu lat uległa zmniejszeniu.

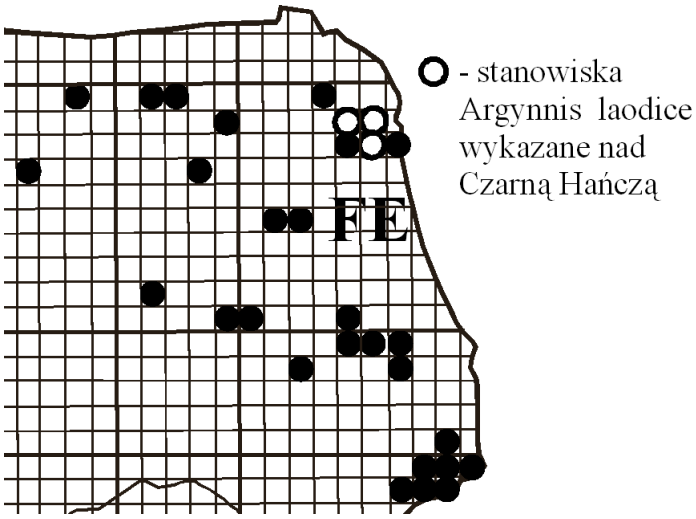

Rys. 1 Stanowiska Argynnis laodice nad Czarną Hańczą

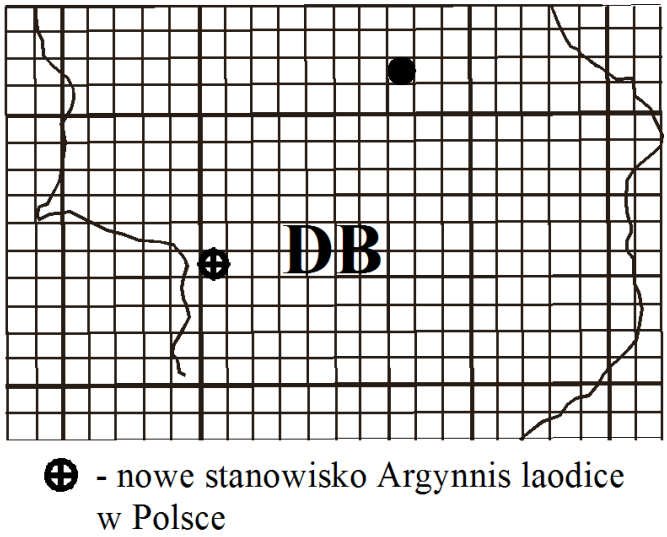

Rys. 2 Nowe stanowisko Argynnis laodice w Polsce

Zaskoczeniem okazał się sygnał o prawdopodobieństwie odłowienia tego gatunku na pograniczu województw łódzkiego i śląskiego, bowiem żadne źródła nie wskazywały na taką możliwość. Informację o prawdopodobieństwie występowania tego gatunku otrzymano od mieszkającego w Żytnie motylarza – hobbysty, Jana Sokolińskiego. W sierpniu 2007 roku otrzymano od niego do rozpięcia i oznaczenia 1 egzemplarz, a w 2008 roku 2 egzemplarze motyli z rodziny Nymphalidae. Dostarczone okazy były samcami Argynnis laodice. Twierdził też, że widział jedną parę tego gatunku na kopulacji, na jednej ze śródleśnych łąk na obrzeżach Żytna. Odłowił tam, przekazane autorowi wcześniej okazy.

Sceptycznie nastawiony do tych informacji, autor postanowił osobiście sprawdzić ich wiarygodność. W związku z powyższym 29 lipca 2009 roku przeprowadzono badania na dwóch śródleśnych łąkach w Żytnie, wskazanych przez w./w. i w jego obecności.

Odłowiono 3 lekko „zlatane" samce i 2 „czyściutkie" samice Argynnis laodice, które po sfotografowaniu wypuszczono na wolność. W sumie w przeciągu niespełna godziny czasu zaobserwowano 7 samców i 4 samice Argynnis laodice, co w zestawieniu z wcześniej otrzymanymi informacjami (i materiałem dowodowym) pozwala mieć pewność, że jest to stanowisko rozrodu tego gatunku.

OPIS STANOWISKA

Pośrodku sosnowego lasu z niewielką domieszką brzozy znajdują się dwie niewielkie, podmokłe, torfiaste łąki, mocno zarastające sitowiem. Obrzeże łąk porośnięte samosiejkami brzozy, a poszycie otaczającego je lasu stanowi bagno zwyczajne (Ledum palustre) i borówka bagienna (Vaccinium uliginosum) oraz mchy i borówka czernica. Jedna z badanych łąk, wąska i długa ma około 3 [ha] powierzchni, a oddalona o około 500 [m] druga, owalna łąka, porośnięta pośrodku pałką wodną ma około 1,5 [ha].

Obserwowane, łapane i fotografowane okazy Argynnis laodice przesiadywały na nielicznie występujących tu kwitnących ostach.

Materiał fotograficzny środowiska oraz odławianych i badanych okazów Argynnis laodice utwierdza w przekonaniu, iż jest to nowe stanowisko tego gatunku w Polsce, które znajduje się w kwadracie [DB 04] siatki UTM. Jest to najdalej na zachód wysunięte stanowisko tego gatunku w Polsce południowej.

Materiały badawcze do wglądu w zbiorach autora.

LITERATURA

1. **Buszko J., 1997, Atlas rozmieszczenia motyli dziennych w Polsce (Lepidoptera: Papilionoidea, Hesperioidea), 1986-1995, Toruń.**
2. **Buszko J., Masłowski J., 2008, Motyle dzienne Polski, Nowy Sącz, Wydawnictwo Koliber.**
3. **Dąbrowski J. S., Krzywicki M., 1982, Ginące i zagrożone gatunki motyli (Lepidoptera) w faunie Polski, PWN, Warszawa-Kraków, Cz. I.**
4. **http://www.motyle.pl, styczeń 2009, Obserwacje od 1986-1995 r.**

Ważki (Odonata) w okolicach Częstochowy. Część III
Dragonfly (Odonata) in the nearby of Częstochowa. Part III

Gniadkowski Jerzy, ul. Oskara Lange 7/97, Częstochowa.

ABSTRACT: The author represents in neighborhoods of Częstochowa the results of investigation. The Odonata were showed 28 species.

KEY WORDS: Odonata, Częstochowa, Jeziorowe Bagno, Puszczewo, Poland.

WSTĘP

W roku 2008 autor przeprowadził kompleksowe badanie stanowiska Jeziorowe Bagno koło miejscowości Jezioro - Puszczewo w nadleśnictwie Herby w gminie Wręczyca Wielka, na zachód od Częstochowy [CB 53].

CHARAKTERYSTYKA STANOWISKA

Oligotroficzne jezioro o powierzchni około 3 [ha] lustra wody otoczone blisko 3 [ha] bardzo trudno dostępnym bagnem torfowym z rosiczką okrągłolistną, żurawiną błotną, ponikłem i turzycą siwą. Otoczenie jeziora i bagien tworzy bór częściowo bagienny (stojący w rozlewisku) ze świerkiem i sosną.
Teren ten obejmuje projekt rezerwatu leśno-torfowiskowego o powierzchni 50 [ha].
Woda posiada odczyn pH powyżej 5,5.

WYNIKI BADAŃ

Nazwa gatunku	Okres obserwacji	Ilość osobników
Calopteryx splendens	28 VII -7 IX	6
C. virgo	27 IV – 31 VII, 7 IX	poniżej 10
Sympecma fusca	14 IV -8 XI	powyżej 50
Lestes sponsa	28 V - 26 X	powyżej 25
L. virens	19 VI -8 XI	powyżej 50
Enallagma cyathigerum	10 V -7 IX	powyżej 50
Pyrrhosoma nymphula	17 V - 28 VIII	poniżej 10
Coenagrion hastulatum	10 V - 31 VII	powyżej 50
C. puella	6 V - 7 IX	powyżej 20
C. pulchellum	28 V - 21 VIII	powyżej 20
Gomphys vulgatissimus	6 V - 30 VI	poniżej 5
Ophiogomphus cecilia	7 VIII	2
Aeshna cyanea	11 VII - 30 X	około 50
A. grandis	11 VII - 11 X	powyżej 20
A. isosceles	25 VI - 7 VIII	powyżej 20
A. mixta	2 VIII, 7 VIII, 12 VIII, 21 VIII, 30 VIII, 10 IX, 11 X	11
A. subarctica	10 VIII - 11- X	około 15
A. imperator	22 VI - 12 XII	około 20
Cordulia aenea	6 VI - 28 VIII	około 40
Libellula depressa	17 V - 14 VI	poniżej 6
L. quadrimaculata	6 VI - 21 VIII	powyżej 50
Orthetrum cancellatum	28 V - 7 IX	powyżej 20
Sympetrum danae	11 VII - 8 XI	powyżej 50
S. flaveolum	11 VII - 22 VII	poniżej 6
S. sanguineum	11 VII - 30 X	powyżej 20
S. striolatum	22 VII - 30 X	powyżej 50
S. vulgatum	11 VII - 26 X	powyżej 20
Leucorrhina dubia	21 IV - 31 VII	powyżej 50

RAZEM 28 gatunków

LITERATURA

Hereźniak A. 2002: Rezerwaty Ziemi Częstochowskiej.

Sówkowate (Lepidoptera, Noctuidae) Częstochowy i okolic. Część IV
The Noctuid moths (Lepidoptera, Noctuidae) of Częstochowa and in the neighbourhoods. Part IV

Klasiński Adam, ul. Rückemanna 2 m. 15, PL, 42-207 Częstochowa

ABSTRACT: The publication is continuation of the authors investigations over the butterflies species from family the Noctuidae in neighbourhoods of Częstochowa.

KEY WORDS: Lepidoptera, Noctuidae, faunistic, Krakowsko-Wieluńska Upland, Poland.

Kontynuacja badań sówkowatych okolic Częstochowy (Klasiński A., 2007).
Odnotowano występowanie sześciu gatunków w następujących miejscowościach:

- **Kucelin-Łąki [CB 73],**
- **Smolarze [CB 55].**

Materiały dowodowe znajdują się w posiadaniu autora.

WYKAZ GATUNKÓW

- **Archanara sparganii (ESPER, 1790)**
  Kucelin-Łąki, 01.08.2008, 1 ex. złowiony do światła lampy rtęciowo-żarowej

- **Archanara geminipuncta (HAWORTH, 1809)**
  Smolarze, 01.08.2009, 1 ex. złowiony do światła lampy rtęciowo-żarowej

- **Archanara dissoluta (TREITSCHKE, 1825)**
  Smolarze, 01.08.2009, 1 ex. złowiony do światła lampy rtęciowo-żarowej

- **Cryphia algae (FABRICIUS, 1775)**
  Smolarze, 01.08.2009, 1 ex. złowiony do światła lampy rtęciowo-żarowej

- **Helicoverpa armigera (HUBNER [1803-1808])**
  Kucelin-Łąki, 11.09.2008, 1 ex. złowiony do światła lampy rtęciowej

- **Agrotis crassa (HUBNER [1800-1803])**
  Kucelin-Łąki, 31.07.2008, 1 ex. złowiony do światła lampy rtęciowej

- **Agrochola lychnidis ([DENIS & SCHIFFERMULLER], 1775)**
  Smolarze, 23.09.2009, 15 ex. złowiony do światła lampy rtęciowo-żarowej

- **Dichonia aprilina (LINNAEUS, 1758)**
  Smolarze, 23.09.2009, 1 ex. złowiony do światła lampy rtęciowo-żarowej

- **Staurophora celsia (LINNAEUS, 1758)**
  Smolarze, 23.09.2009, 1 ex. złowiony do światła lampy rtęciowo-żarowej

LITERATURA

Fibiger M., Hacker H., 1991. Systematic list of the Noctuidae of Europe, 2: 1-109.
Hacker H., 1989. Die Noctuidae Grechenlands (Lepidoptera, Noctuidae) HERBIPOLIANA.
Klasiński A., 2007. Sówkowate (Lepidoptera Noctuidae) Częstochowy i okolic. Biul. Częstochowskiego Koła Ent. Nr 6: 9-11.

Występowanie motyli dziennych (Hesperioidea, Papilionoidea) nad rzeką Czarną Hańczą w Polsce

Existence of Rhopalocera (Hesperioidea, Papilionoidea) at the Czarna Hańcza river in Poland

Bieńkowski Jan, ul. Wręczycka 91, PL, 42-200 Częstochowa.

ABSTRACT: In the paper presented results of investigations over Rhopalocera (Hesperioidea, Papilionoidea) in 2009 year at the Czarna Hańcza river. Date of research 08.07.2009 – 15.07.2009.

KEY WORDS: Rhopalocera, Hesperioidea, Papilionidea, Czarna Hańcza river, Poland.

TEREN BADAŃ

Terenem badań objęte były obydwa brzegi rzeki czarnej Hańczy od Jeziora Wigry, przez miejscowości: Czerwony Folwark, Maćkową Rudę, Budę Ruską, Wysoki Most, Studziany Las, Tartaczysko, Głęboki Bród, Frącki, Okółek, aż do Dworczyska. Stała baza wypadowa była położona w Głębokim Brodzie, miejscowości leżącej nad Czarną Hańczą na północnym skraju Puszczy Augustowskiej. Rzeka Czarna Hańcza, silnie meandrująca z bardzo zróżnicowaną linią brzegową, płynie przez trzcinowiska, mokradła, podmokłe torfiaste łąki i przez suche piaszczyste wzniesienia.
Brzegi rzeki w znakomitej większości porośnięte olchą.

METODY BADAŃ

Każdego dnia przepływano Czarną Hańczą odcinki 8-12 kilometrowe, pokonując w ciągu tygodnia ponad 70 [km]. Przybijano do brzegu wszędzie tam, gdzie było to możliwe i odławiano motyle przy pomocy siatek entomologicznych. Odławiane okazy oznaczano metodą porównawczą za pomocą posiadanej literatury, wpisując nazwę gatunkową do notatnika i wypuszczając opisany okaz. Koncentrowano się głównie na oznaczeniu jak

największej ilości gatunków. W ciągu tygodnia odłowiono i oznaczono 41 gatunków, co stanowi ponad 25% motyli dziennych występujących w Polsce.
Ekipę badawczą stanowili: Szymon (13 l.), Tomasz (11 l.), Jakub (7 l.), Przemysław i Jan Bieńkowscy.

WYNIKI BADAŃ

	Hesperioidea	
L.p.	**Rodzina / Family**	**Uwagi Note**
	Hesperiidae Gatunek / Species	
1.	**Ochlodes sylvanus (Esper, 1777)**	**O**
2.	**Thymelicus lineola (Ochsenmeimer, 1808)**	**O**
3.	**Thymelicus sylvestris (Poda, 1761)**	**O**
	Papilionoidea	
	Papilionidae	
4.	**Papilio machaon (Linnaeus, 1758)**	**1**
	Pieridae	
5.	**Colias hyale (Linnaeus, 1758)**	**O**
6.	**Gonepteryx rhamni (Linnaeus, 1758)**	**O**
7.	**Leptidea reali (Reissinger, 1989)**	**X**
8.	**Pieris brassicae (Linnaeus, 1758)**	**O**
9.	**Pieris napi (Linnaeus, 1758)**	**O**
10.	**Pieris rapae (Linnaeus, 1758)**	**L**
	Lycaenidae	
11.	**Celastrina argiolus (Linnaeus, 1758)**	**O**
12.	**Cupido argiades (Pallas, 1771)**	**1**
13.	**Lycaena alciphron (Rottemburg, 1775)**	**1**
14.	**Lycaena phlaeas (Linnaeus, 1761)**	**O**
15.	**Lycaena virgaureae (Linnaeus, 1758)**	**O**
16.	**Lycaena tityrus (Poda, 1761)**	**O**
17.	**Plebejus argus (Linnaeus, 1758)**	**O**
18.	**Polyommatus amandus (Szneider, 1792)**	**O**
19.	**Polyommatus icarus (Rottemburg, 1775)**	**O**
	Nymphalidae	
20.	**Aglais urticae (Linnaeus, 1758)**	**O**
21.	**Apatura iris (Linnaeus, 1758)**	**1**
22.	**Araschnia levana (Linnaeus, 1758)**	**O**
23.	**Argynnis adippe (Denis & Schiffermüller)**	**O**
24.	**Argynnis aglaja (Linnaeus, 1758)**	**O**
25.	**Argynnis paphia (Linnaeus, 1758)**	**L**
26.	**Boloria dia (Linnaeus, 1767)**	**O**
27.	**Brenthis ino (Rottemburg, 1775)**	**O**
28.	**Inachis io (Linnaeus, 1758)**	**O**

29.	Issoria lathonia (Linnaeus, 1758)	O
30.	Limenitis camilla (Linnaeus, 1764)	1
31.	Melitaea athalia (Rottemburg, 1775)	O
32.	Nymphalis antiopa (Linnaeus, 1758)	O
33.	Polygonia c-album (Linnaeus, 1758)	O
34.	Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758)	O
35.	Vanessa cardui (Linnaeus, 1758)	O
Podrodzina / subfamily: Satyrinae		
36.	Aphantopus hyperantus (Linnaeus, 1758)	L
37.	Coenonympha arcania (Linnaeus, 1761)	O
38.	Coenonympha glycerion (Borkhausen, 1788)	O
39.	Coenonympha tulia (Müller, 1764)	O
40.	Maniola jurtina (Linnaeus, 1758)	O
41.	Pararge aegeria (Linnaeus, 1758)	O

LEGENDA

1 - odłowiono tylko jeden okaz z tego gatunku,
L - gatunek występujący bardzo licznie (>20 ex.), w dniu obserwacji,
O - obserwacja do 10 ex., w dniu obserwacji,
X - gatunek oznaczony porównawczo, nie wyklucza się możliwości, że po badaniu aparatów kopulacyjnych, mogły to być Leptidea sinapis.

LITERATURA

Buszko J., Masłowski J. 2008, Motyle dzienne Polski, Koliber, Nowy Sącz.
Reichholf-Riehm H. 1996, Leksykon przyrodniczy Motyle, GeoCenter International, Warszawa, wyd. polskie.

Relacje z wypraw i wycieczek entomologicznych członków Koła

Bułgaria, 7-11 maj 2009

Adam i Jarosław Klasińscy wzięli udział w ekspedycji do doliny rzeki Strumy na pograniczu Bułgarii i Grecji. Badano okolice miejscowości: Sandansky, Kresna i Slivnitsa. Wybór terenu nie był przypadkowy. W latach 1970-1978 byli tu częstochowscy entomolodzy: Józef Markiewicz, Bronisław Włodarkiewicz, Marian Bielewicz i Cezary Rojewski. Dlatego tegoroczna wyprawa była jakby kontynuacją, tych sprzed lat trzydziestu.

Odłowy owadów prowadzono w dwóch biotopach: suchych wzgórzach i łęgach topolowych. Do ciekawszych gatunków można zaliczyć:

Dailognatha caraboides (ESCHSCH.) (rys. 1), Scarites terricola BON. (rys. 2), Melolontha pectoralis (GERM.), Agapanthia kirbyi (GYLL.), Agapanthia cynarae (GERM.), Oxythyrea cinctella (SCHAUM) (rys. 3), Onthophagus fissicornis (STEV.), Euoniticellus pallipes (F.), Gegenes nostrodamus (F.), Zerynthia polyxena (DEN. et SCHIFF.), Zerynthia cerisyi (GOD.), Iphiclides podalirius (L.), Aporia crategi (L.), Tarucus balcanicus (FREY.), Glaucopsyhe alexis (PODA.), Pseudophilotes vicrama (MOORE.), Melitaea ogygia (FRUHST.), Aspitates ochrearia (ROOS.) i wiele innych.

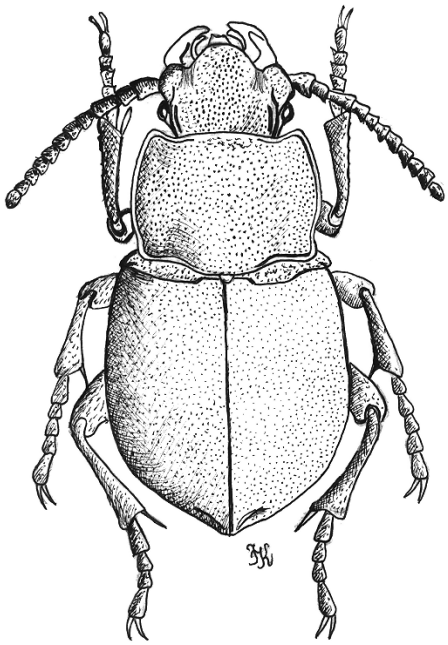

Rys. 1 Dailognatha caraboides (ESCHSCH.) Tenebrionidae, Bułgaria, Sandansky

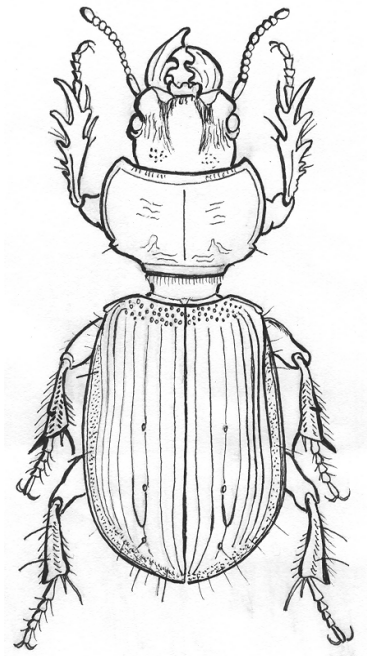

Rys. 2 Scarites terricola (BONELLI, 1813) Carabidae, Bułgaria, Slivnitsa

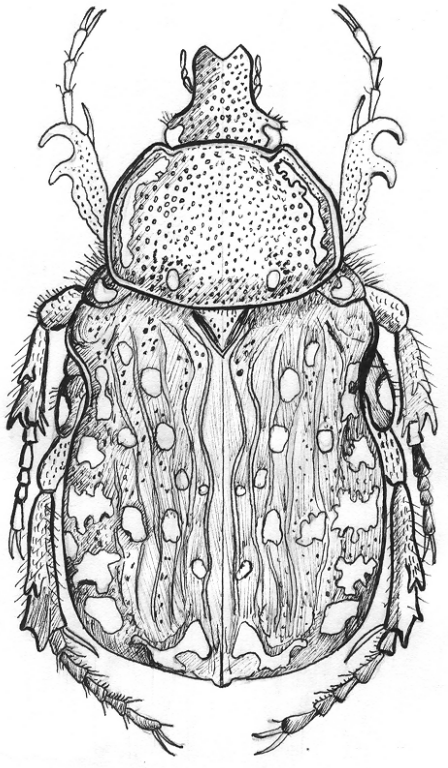

Rys. 3 Oxythyrea cinctella (SCHAUM, 1841), Cetoninae, Bułgaria, Slivnitsa

Chorwacja, lipiec 2009

Adam Klasiński w czasie pobytu na wyspie Pag odłowił i obserwował następujące gatunki motyli: Pseudophilotes vicrama (MOORE), Pyronia cecilia (VALL.), Callimorpha quadripunctata (PODA), Phtheachroa purana (GUEN.), Cacoecimorpha pronubana (HUB.), Xerocnephasia rigana (SODOF.), Euchromius superbellus (ZELL.) (rys.4), Haemorhagia croatica (ESP.), Orectis proboscidata (HERBST), Epimecia ustula (FREY.)(rys. 5).

Wśród innych owadów: Palpares libelluloides (L.), Empusa pennata (THUNB.), Mantispa stiriaca (PODA), Haplidia transversa (F.), Mylabris variabilis (PALL.), Protaetia angustata (GERM.), Crioceris paracentesis (L.), Cryptocephalus trimaculatus (ROSSI), Pedinus femoralis (L.), Coraebus rubi (L.), Menophra abruptaria (THUNBERG, 1792).

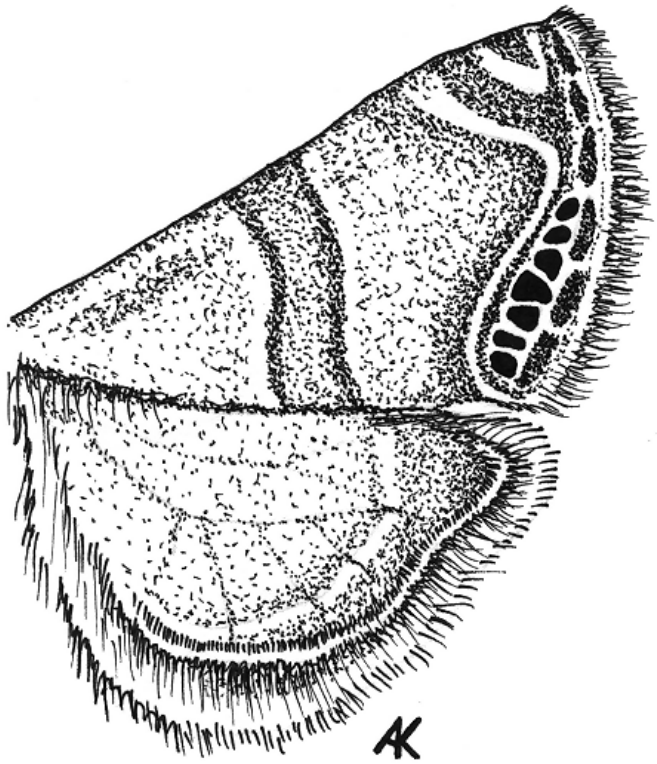

Rys. 4 Euchromius superbellus (ZELLER, 1849)

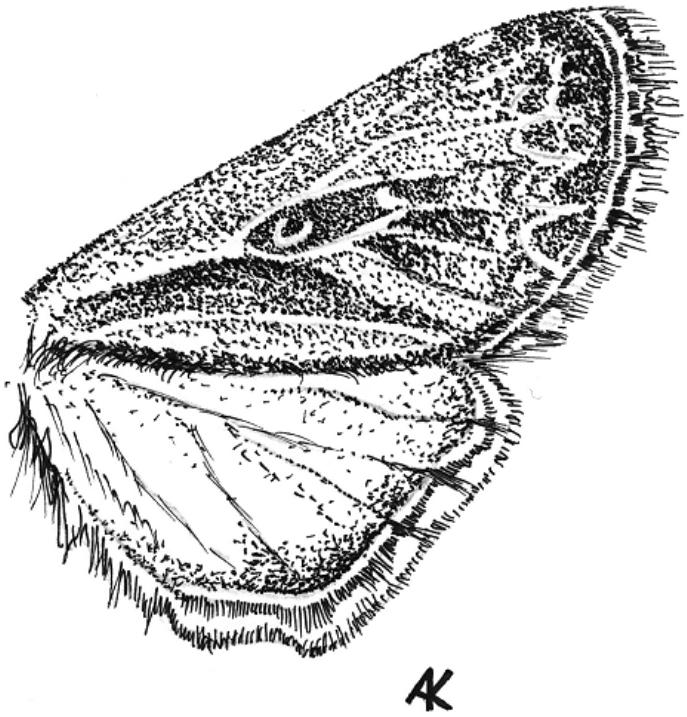

Rys. 5 Epimecia ustula (FREYER, 1835)

Przyczynek do występowania Cupido argiades (Pallas, 1771)
Contribution to existence of Cupido argiades (Pallas, 1771)

Bieńkowski Jan, Częstochowa.

W latach 2006 – 2009 prowadzono wyrywkowe badania występowania motyli dziennych nad rzeką Czarną Hańczą na Suwalszczyźnie.
Jednym z ciekawszych i rzadszych tu łowionych gatunków, był Cupido argiades.

Dnia 27.06.2007 roku złowiono jeden okaz samca na trawiastym, umiarkowanie wilgotnym polu campingowym w Głębokim Brodzie [FE 58]. W bezpośrednim sąsiedztwie pola biwakowego, występowało sporo roślin z rodziny motylkowych.

W dniu 29.08.2008 roku Szymon Bieńkowski (wnuk autora) złowił jeden okaz samicy Cupido argiades na Adamowych Łączkach [FE 58], oddalonych od Głębokiego Brodu o 3 [km]. Adamowe Łączki to rozległy i suchy teren porośnięty różnorodną roślinnością na wysokim, piaszczystym brzegu Czarnej Hańczy.

Dnia 13.07.2009 roku złowiono jeden okaz samca na lekko wilgotnym, trawiastym terenie stanicy wodnej w Dworczysku [FE 57]. Motyl przyleciał na miejsce przeznaczone do palenia ogniska.

Pomimo poszukiwań, we wszystkich tych przypadkach, nie udało się odłowić więcej egzemplarzy tego gatunku.

Wszystkie trzy okazy znajdują się w zbiorach autora.

Zdjęcia z wypraw entomologicznych

Argynnis laodice (Pallas, 1771)

Pachyta quadrimaculata (L., 1758)

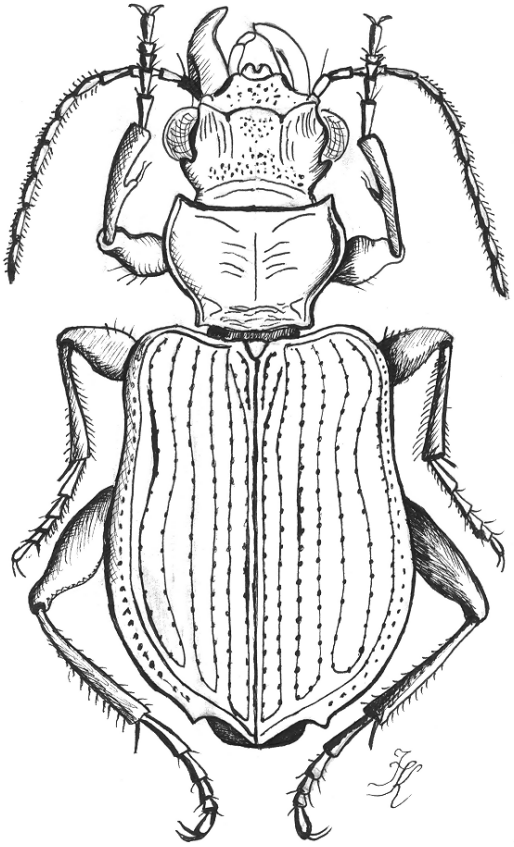

Catascopus facialis (WIEDEMANN, 1819)
Carabidae, Lebiini, Indochiny

Częstochowskie Koło Entomologiczne
MUZEUM CZĘSTOCHOWSKIE
Aleja N. M. P. 45A
42-200 Częstochowa
tel. 0-34 324 44 24, tel. / fax. 324 32 75

http://www.czkent.entomo.pl

kontakt:
Przewodniczący Koła
Paweł Dzionek
tel. 600 023 891

redakcja:
Geisler T., Klasiński J.
współpraca:

Wskazówki dla autorów:

Pliki w formacie Microsoft Word (2000). Marginesy: górny 1.5 cm i dolny - 2 cm, lewy i prawy - 1 cm. Nagłówek - 1 cm, stopka - 1 cm.
Czcionka tytułu: Albertus Extra Bold CE, wielkość 16 pt., czcionka tekstu głównego: Times New Roman CE, wielkość 14 pt. (bold). Pojedyncze odstępy między liniami.
Rysunki max. 12x12 cm, format: jpg, bmp.
Podpisy pod rysunkami wyśrodkowane, 14 pt. (bold).
Wykazy gatunków i listy sporządzane w tabelach.
Literatura podana alfabetycznie i chronologicznie.